

PSIXOLOG KASBIY FAOLIYATINING XUSUSIYATI

Xamroyeva Shaxnoza Ziyomiddinovna

Farg`ona davlat universiteti magistranti

Annotatsiya: *Maqolada psixologning kasbiy faoliyatining ahamiyati, uning o'ziga xosligi, xususiyatlari, shuningdek, maslahat, psixologik rehabilitatsiya, tuzatish, psixoterapiya, o'qitish, tarbiyalash va profilaktika kabi psixologik yordam turlari ko'rib chiqiladi.*

Kalit so'zlar: *Psixolog faoliyati, psixoterapiya, psixologik rehabilitatsiya, psixologik yordam, uning turlari*

Аннотация: *В статье рассматривается значение профессиональной деятельности психолога, ее уникальность, особенности, а также виды психологической помощи, такие как консультирование, психологическая реабилитация, коррекция, психотерапия, обучение, воспитание и профилактика.*

Ключевые слова: *Деятельность психолога, психотерапия, психологическая реабилитация, психологическая помощь, ее виды.*

Abstract: *The article considers the importance of the professional activity of a psychologist, its uniqueness, features, as well as types of psychological assistance such as counseling, psychological rehabilitation, correction, psychotherapy, training, upbringing and prevention.*

Keywords: *Psychologist's activity, psychotherapy, psychological rehabilitation, psychological assistance, its types*

KIRISH

Odamlar hayotidagi o'zgarishlar psixolog ishining sifatiga bog'liq. Psixolog ham katta yordam, ham katta zarar keltirishi mumkin. Psixologning muvaffaqiyatli ishlashi uning kasbiy mahoratiga bog'liq. Mahalliy va xorijiy psixologiyada B.P. kabi olimlar psixologlarning kasbiy faoliyatini o'rgandilar. Barxayev, F.E. Vasilyuk, I.V. Dubrovin, A.K. Markova, R.V. Ovcharova va boshqalar. Psixologning kasbiy faoliyati juda murakkab va mas'uliyatli faoliyat sohasidir. Bu faoliyat tegishli ta'lim, ma'lum bir mutaxassisni talab qiladi mahorat. Psixologning muvaffaqiyati uning shaxsiy va kasbiy fazilatlariga ham bog'liq. Psixologning kasbiy faoliyati odamlar bilan o'zaro munosabatlarni, ularga mos keladigan ta'sirni, ularning taqdirini ma'lum bir o'zgartirishni o'z ichiga oladi va bu o'zaro ta'sirning samaradorligida hamdardlik muhim rol o'ynaydi. Empatiya sizga odamlarning shaxsiy xususiyatlarini va ularning ichki tajribalarini samarali o'rganishga imkon beradi.

ASOSIY QISM

Psixologlar odamlarning hayoti uchun juda katta mas'uliyatga ega, shuning uchun ular bir qator ijtimoiy, axloqiy va kasbiy talablarga bo'ysunadilar. Kasb-hunar

talablariga muvofiqlik darajasi kasbiy malakada aks etadi. Kasbiy malaka psixologning kasbiy mahoratining ajralmas qismidir. Barcha talablarga rioya qilish psixologga kasbiy faoliyatini samarali amalga oshirish imkonini beradi. Kasbiy faoliyatning asosiy turi mijozlarga psixologik yordam ko'rsatishdir. Psixologik yordam - bu psixolog tomonidan amalga oshiriladigan va amaliy psixologiya orqali shaxs yoki odamlar guruhida yuzaga keladigan turli xil psixologik qiyinchiliklarning oldini olish, yumshatish yoki bartaraf etishga qaratilgan faoliyat tizimi. Psixologik yordamning mohiyatini tushunish uchun uning turlari haqida batafsilroq to'xtash kerak. Psixologik yordamning asosiy turlariga quyidagilar kiradi: psixologik maslahat, psixologik rehabilitatsiya, psixologik korreksiya, psixoterapiya, psixologik trening, psixologik tarbiya va psixologik profilaktika. Ushbu turdagi psixologik yordam umumiy tizimga birlashtirilgan, ular alohida emas, ularning maqsadi bir-birini to'ldirish va ma'lum bir yaxlitlikni shakllantirishdir. Psixologik maslahat mijozning psixologik qiyinchiliklari bilan individual ishlashni o'z ichiga oladi. Psixologik maslahat davomida psixolog psixologik qaror qabul qiladi. mijozning qiyinchiliklari nafaqat hayotiy masalalarda, balki shaxsiy faoliyat masalalarida ham uning malakasini oshiradi. Psixologik rehabilitatsiya - har qanday psixologik travma yoki salbiy hodisalar natijasida buzilgan mijozning ruhiy kuchi va shaxsiy holatini tiklashga qaratilgan faoliyat turi.

Psixoprofilaktika - psixologning ruhiy salomatlikni saqlashga, keyingi hayot uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishga va psixologik qiyinchiliklar paydo bo'lishining oldini olishga qaratilgan faoliyati. Psixoprofilaktika doirasida psixologik yengillik, yashash va ish maydonini psixologik tekshirish, o'z-o'zini tartibga solish usullarini o'rgatish amalga oshiriladi. Psixologik ta'lim va tarbiya - bu inson psixikasining ishlash shakllari haqida g'oyalarni shakllantirish, yangi ijtimoiy-psixologik ko'nikmalarni rivojlantirish, boshqa odamlar bilan samarali munosabatlarni o'rnatish va boshqalar. Psixoterapiya va psixokorreksiya - bu insonning psixologik shakllanishini, uning shaxsiy o'sishini qayta tiklash, atrofmuhit bilan uyg'un munosabatlarni tiklash, travmatik omillarning ta'sirini zaiflashtirish va jamoadagi psixologik iqlimni optimallashtirishga qaratilgan faoliyat. Psixoreabilitatsiya - bu psixotravmatik omillar ta'sirida buzilgan shaxsning aqliy funksiyalari va shaxsiy holatini tiklashga qaratilgan faoliyat.

Xulosa: Psixologning muvaffaqiyati barcha sanab o'tilgan psixologik yordam turlarini bilish bilan belgilanadi qiyin hayotiy vaziyatda odamga eng yaxshi yordam berish uchun muayyan texnika va usullarni o'z vaqtida qo'llash qobiliyati muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. 1. Rodnina A.M. Psixologik maslahatning mahorati / Ed. A. A. Badhena, A. M. Rodina. Sankt-Peterburg: Rech, 2007. – 240 b. 2. Shapar V.B. Guruhlar va jamoalarning psixodiagnostikasi: o'quv qo'llanma/ V.B. Rostov n/d.: Feniks, 2006.-448 p
2. N. G. Rukavishnikova. Ma'no izlashda ijobiy psixologiya: Kirish // Pozitiv psixologiya jurnali, 8-jild, 2013-yil - 457-458-bet.